

5L-P014: การพัฒนาผ้าคลุมไหล่จากผ้าทอมือกะเหรี่ยง กรณีศึกษาหมู่บ้านกะเหรี่ยงตะเพนคี หมู่ 5 ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

The Development of Shawl from Karen Hand-Woven Fabrics: A Case Study of Tapernee Karen Village, Wangyaow Sub-District, Dan Chang District, Suphanburi Province

ภิรมย์ แก้วมณี^{1*} ศรีกาญจนา จตุพัฒน์วโรดม¹ สุทัศน์ บุญโญภาส² สุภา จุฬคุปต์³
และ รัตนพล มงคลรัตนาลิทธิ⁴

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

³ อาจารย์ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

⁴ อาจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีเคมีสิ่งทอ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิถีชีวิตของกะเหรี่ยงบ้านตะเพนคี 2) ศึกษาลักษณะสวดลายผ้าทอมือกะเหรี่ยงบ้านตะเพนคี 3) พัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ วิจัยการวิจัย คือ สัมภาษณ์และค้นคว้าจากลวดลายผ้าดั้งเดิม และออกแบบและผลิตผ้าคลุมไหล่ 5 แบบ แล้วทดสอบสมบัติทางกายภาพของผ้าคลุมไหล่ ผลการวิจัยพบว่า หมู่บ้านกะเหรี่ยงตะเพนคีส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีประเพณีไหว้เจดีย์ ผู้นำหมู่บ้านเรียกว่า เจ้าวัด จากการศึกษาลวดลายผ้าพบว่า มี 3 วิธีในการออกแบบลาย คือ ลายสลับสี ลายขีด และลายจก จากการทดสอบสมบัติทางกายภาพผ้าคลุมไหล่พบว่า ผ้ามีน้ำหนัก 268.12 กรัมต่อตารางเมตร ความแข็งแรงของผ้าต่อแรงดึงขนาดแนวเส้นด้ายยืน 717.66 นิวตัน แนวเส้นด้ายพุ่ง 341.64 นิวตัน ผ้าทอหลังการซักล้าง 1 ครั้งพบว่า แนวเส้นด้ายยืนหดตัว 8% และแนวเส้นด้ายพุ่งหดตัว 2.4%

Abstract: The purposes of this research were 1) to study the way of life of the Karens in Bantapernee Village, 2) to study their handmade cloth patterns, and 3) to develop shawl products. Data were collected by an interview and research from traditional handmade cloth. 5 shawl products of adjusted patterns and colors were designed and produced, and the physical property of the shawl products was tested. It was found that most Karens in this village were Buddhists and their important ceremony was Wai Chedi (paying respect to the pagoda) and the head of the village was called Jao Wat. There were 3 patterns for handmade woven cloth: Salabsee (color alternating), Khid and Chok patterns. Concerning the physical property of the shawl products, the cloth weight was 268.12 grams per square meter while the tensile strength of the vertical and horizontal threads were 717.66 and 341.64 N respectively. After one washing, the shrank of the vertical and horizontal threads were 8% and 24% respectively.

คำสำคัญ : การพัฒนา ผ้าทอมือ กะเหรี่ยง

Keywords : development, hand-woven, karen

*ผู้นิพนธ์ประสานงานไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ a.go.go@hotmail.com โทร. 08 5435 6833